

Zapisnik sa sastanka Odbora SOIF – 4. februar 2026.

Prisutno sedam članova Odbora i jedan dodatni član SOIF – ukupno osam članova :

Aleksander Kovačević, Dragan Markušev, Jasmina Đukić, Mihailo Rabasović, Zorica Jakšić, Stanko Milanović, Radmila Panajotović

i Slobodan Vrhovac

Dnevni red:

1. Anketa o napuštanju članstva u Sindikatu nauke
2. Povećanje minimalne zarade na nivou Republike i uticaj tog povećanja na zarade zaposlenih u zajedničkim službama Instituta
3. Razno

Tačka 1.

Anketi se odazvalo ukupno 44 kolega, od čega 21 članova SOIF, što je u trenutku objavljivanja zatvaranja Ankete činilo nešto više od 60% članova SOIF.

Od članova SOIF koji su učestvovali u Anketi, šesnaest je bilo za odvajanje, dvoje je bilo protiv, a troje nije bilo sigurno. Kao razlozi protiv odvajanja su navedeni neizvesna društvena situacija i mišljenje da je glavni problem s kojim se suočavamo Ministarstvo nauke, a ne Sindikat.

Od ostalih zaposlenih koji su učestvovali u Anketi, troje su bivši članovi, a ostali nikada ranije nisu bili članovi Sindikata. Od tih preostalih dvadeset učesnika u Anketi, 18 se izjasnilo za odvajanje SOIF od Sindikata nauke, 1 je bio protiv, a 1 nije bio siguran.

Na pitanje „Da li bi se pridružili SOIF posle odvajanja?“ petoro učesnika je reklo da ne bi, 22 da nisu sigurni, 16 se izjasnilo da bi se pridružili i jedan se nije izjasnio ni za jednu opciju.

Zaključak se jasno nameće da je većina učesnika Ankete za odvajanje SOIF od Sindikata nauke.

Na sastanku je iznet komentar rezultata Ankete da postoje primeri neadekvatnog rada Odbora Republičkog sindikata nauke – da se ne poštuje sindikalna volja, Statut i nikada se ne podnosi finansijski izveštaj, tj. kriju se informacije o trošenju novca od članarina koje plaćaju članovi sindikalnih podružnica – te da insistiranje naših predstavnika na sastancima Republičkog odbora Sindikata nauke nije naišlo na razumevanje većine predstavnika drugih podružnica.

Takođe je spomenuto da je na sastanku Republičkog sindikata bilo izglasano da se podnesu tužbe Upravnom sudu protiv Ministarstva zbog ćutanja i da se zatraži smena Ministra Bele Balinta, ali rukovodstvo Sindikata nauke to nije realizovalo ni posle dva meseca od tog sastanka.

Razgovarano je o tome kolika će biti snaga podružnice posle odvajanja. Predsednica SOIF koja je inače i predstavnica u Republičkom odboru Sindikata nauke je objasnila da se naša i reč nekolicine članova koji imaju kritičke primedbe ne sluša, da postoji grupa instituta koji blokiraju bilo kakve promene, da slepo prate predsednicu Sindikata nauke, i da je neracionalno davati novac, tj. plaćati članarinu organizaciji koja krši Statut i krije informacije o njegovom trošenju. Takođe, ne postoje ni informacije o tome koliko zapravo ima članova u okviru Sindikata nauke, niti da li je on još uvek reprezentativan na nivou Republike.

Izneto je mišljenje da su članovi Sindikata nedovoljno angažovani u njegovom radu i da je potrebno da budu aktivniji. Smanjeno angažovanje u organizaciji kulturnih aktivnosti je rezultat promene politike poslovanja mnogih pozorišta koja više ne daju popuste grupnim posetama i često štrajkuju zbog nepravilnosti u upravljanju. Predloženo je da se Dan žena, 8. mart, obeleži predavanjima na temu doprinosa žena u naučnim disciplinama. Predsenica SOIF je preuzela organizaciju prvog takvog događaja ove godine.

Razgovarano je i o mogućnostima udruživanja sa drugim sindikalnim organizacijama, zavisno od interesa i ciljeva. Pre nego što pristupimo pozivu ostalima, potrebno je da prvo potvrdimo svoj status nezavisne sindikalne organizacije.

Od Ministarstva rada je dobijena informacija da naša podružnica treba da obavesti Republički sindikat nauke o tome da se odvaja, a Sindikat nauke Ministarstvo o tome da imaju jednu članicu manje. Postoji velika verovatnoća da Republički sindikat nauke nije obavestavao Ministarstvo o dosadašnjem napuštanju ostalih podružnica, čiji je broj reda veličine dvadeset.

Dogovoreno je da se sazove Skupština SOIF na kojoj će da se formalizuju rezultati ankete, kao i da se utvrdi promena Statuta u delu koji se odnosi na pominjanje Republičkog sindikata nauke. Na Skupštinu će biti pozvani i svi koji su učestvovali u anketi, a nisu članovi SOIF i izjasnili su se neutralno ili potvrdno o uklanjanju posle odvajanja. Oni svakako neće moći da glasaju, ali će moći da potpišu pristupnice, ukoliko budu želeli da nam se pridruže.

Zaključeno je da članstvo i predsedništvo SOIF treba da se „podmladi“, jer ne bi bilo dobro za zaposlene da se sindikalna organizacija posle više desetina godina postojanja ugasi i time potpuno ukinе način da se zaposleni informišu i savetuju u slučaju kršenja njihovih radnih prava.

Konstatovano je da je potrebno hitno povećati broj članova, kako bi se potvrdila reprezentativnost, pošto je direktor u poslednje dve-tri godine zaposlio veliki broj novih ljudi.

Tačka 2.

Razgovarano je na temu malih zarada jednog broja zaposlenih u zajedničkim službama, kao i o činjenici da direktor nagrađuje zaposlene u tim službama na proizvoljan način, iako je to suprotno Zakonu o radu, pošto se njime definiše da je potrebno imati jasno definisane zadatke i obim posla za svako radno mesto da bi se opravdalo nagrađivanje ili umanjenje zarade.

Konstatovano je da su kolegice i kolege u zajedničkim službama još uvek pod „kaznom“ od -8% , tj. smanjenje od 8% koje je uvedeno pre više od deset godina nikada nije ukinuto. Takođe je konstatovano da je u cilju uspostavljanja pravednijeg i adekvatnijeg nagrađivanja rada zaposlenih u zajedničkim službama Instituta neophodno vršiti pritisak na direktora, rukovodioca odeljenja za ljudke resurse i pravne službe da se uz učešće SOIF napravi realnija i potpunija Sistematizacija radnih mesta. Da bi se ovo postiglo potrebno je da se poveća snaga SOIF i da se upotrebe pravni kanali, uključujući i Ministarstvo rada i zapošljavanja.

Razgovarano je o problemu neadekvatnog nagrađivanja tehničara i ostalih zaposlenih u zajedničkim službama koji su jednim delom ili potpuno angažovani na projektima finansiranim preko naučnih projekata, stranih i domaćih. Informacije o tome nisu svima dostupne i to otvara prostor za manipulacije i nepravedno nagrađivanje, kao i nedostatak istog.

Izražena je sumnja u opravdanost trošenja sredstava iz „overheda“ projekata koji su namenjeni i naknadama za dodatni rad na projektu, kao podršci rada na projektima. Predsenica SOIF je iznela

primer netransparentnog trošenja tih sredstava uz istovremeno odbijanje plaćanja ili minimalno učešće u kupovini vrlo važnih delova opreme koju deli više laboratorija, iako Institut ubira 20% iznosa sume finansiranja svakog projekta. Ona je takođe naglasila da je sramotno i štetno da se od ionako malog DMT2 zaposlenim istraživačima, bez pitanja, smanjuje taj godišnji iznos za par hiljada dinara sa objašnjenjem da je ukupan budžetski iznos isti, a da je zaposleno više ljudi nego što je otišlo u penziju. Istovremeno, naglasila je, veliki novac za popuno opremanje direktorove „igraonice astrobiologije“ je obezbeđen bez oklevanja.

Iznešena je činjenica da je Institut javna ustanova i da ima obavezu davanja pristupa odlukama, rešenjima, zaključcima, zaradama, itd. svih informacija za koje po Zakonu o informacijama od javnog značaja javnost ima interes da zna. Pojedine kolege su naglasile da je navođenje imena i izjava moguće smatrati kršenjem Zakona o zaštiti ličnosti. Na kraju rasprave o ovoj temi je konstatovano da je javnost i transparentnost rada javnih ustanova definisana Zakonima i da svakako treba voditi računa o tome šta potpada pod liči podatak, a šta ne.

Predsednica SOIF je obećala da će tražiti pristup podacima o zaradama zaposlenih u Institutu - i od Instituta i od Trezora Srbije, ukoliko Institut te podatke ne dostavi.

Tačka 3.

Predsednica SOIF je informisala prisutne o sastanku sa Darjom Kisić, novopostavljenom direktorkom Fonda za nauku, koji je održan u decembru prošle godine. Glavne informacije koje su tada dobijene su da se novac za projekte neće preusmeriti za druge potrebe, da još nisu završene sve recenzije, da ona neće dozvoliti poništenje konkursa, da ne zna ni za kakav spisak projekta koji su „prošli recenzije“, jer joj nije predat kada je preuzimala dužnost, da ne želi da nam dovede bivšeg direktora Fonda da odgovara na pitanja o tome šta se zapravo dešava sa evaluacijama projekata, da je ona samoinicijativno prošle kroz procedure evaluacije projekata iz prethodnih poziva i uvidela nepravilnosti, ali da nove projekte nije smela da analizira jer su strogo poverljivi! Mnoge koleginice i kolege iz Instituta i sa fakulteta su postavljale pitanja i kritikovale rad Fonda, ali je direktorka Fonda izbegavala odgovore ili se izgovarala neznanjem. Zaključak mnogih koji su prisustvovali sastanku je bio da je ona postavljena da amortizuje napade i obezbedi mir u naučnoj zajednici, kako bi se na miru manipuliralo finansiranjem predloga projekata.

Iako je direktorka Fonda za nauku obećala da će novi sastanak sa istraživačima na kojem će saopštiti nove informacije organizovati polovinom januara, to obećanje nije ispunila.

U okviru ove tačke razgovaralo se o neregularnostima produženja radnog odnosa direktora Instituta i o podnetom Zahtevu za utvrđivanjem ne-etičkog ponašanja u pisanju akademskih radova, tj. dostavljanja materijalnih dokaza o autorstvu u radovima koje je direktor naveo u svojoj molbi za produženje radnog odnosa do kraja mandata. Predsednica SOIF je navela kao razlog podnošenja Zahteva nedostatak bilo kakvog izveštaja o naučnom doprinosu kolege Bogojevića, tj. dokaza o zadovoljenosti kvalitativnih i kvantitativnih uslova za produženje radnog odnosa, kako propisuje član 100 Zakona o nauci istraživanjima i Pravilnik o vrednovanju rezultata naučnog rada koji je važio u maju 2025. godine. Naglasila je da postoji sumnja da je direktor zaista doprineo radovima objavljenim neposredno pred rok za odlazak u penziju, jer nijedan od njih nema nikakve veze sa njegovim oblastima rada; čak značajan broj i ne spada u domen fizike. Na primedbe nekoliko prisutnih da je za svaki rad navedeno šta je koji autor doprineo i da su se svi autori sa time saglasili, te da bi onda svi ko-autori bili odgovorni za lažno dopisivanje, predsednica SOIF je odgovorila da je to tačno i da se ovim Zahtevom otvara „Pandorina kutija“, pošto za ovako nešto ne može da bude odgovorna samo jedna osoba.

Takođe je diskutovano i o tome da je direktor od Upravnog odbora dobio Rešenje o produženju radnog odnosa na pet godina, što je nezakonito, jer UO nema ovlašćenja da zapošljava istraživače, već samo direktora na trajanje mandata, što je u ovom slučaju bilo samo do 17. juna 2026. godine. Predsednica Sindikata je dobila potvrdu ovakvog stava od pravne službe Ministarstva. Konstatovano je i da su pravnici Instituta propustili da ukažu na nezakonitosti procedura i prekoračenja ovlašćenja, štiteći svoju poziciju, tj. ne želeći da se zameraju direktoru.

Poslednja tema diskusije je bila vođenje sednica Naučnog veća i objavljivanje Zapisnika. Izneti su različita viđenja opravdanosti objavljivanja detaljnijih Zapisnika sa navođenjem imena diskutantata. Navedeni su primeri Zapisnika sa sednica NV instituta „Siniša Stanković“, gde je vrlo detaljno navedeno o čemu se diskutovalo i ko je diskutovao. Na kraju diskusije je konstatovano da je potrebno snimati sednice, kako bi Zapisnik mogao da bude tačan i koncizan, bez gubitka informacija, ali i bez navođenja irelevantnih ili poverljivih podataka.

Na kraju sastanka je dogovoreno da se Skupština održi oko 20. februara 2026. godine.

Predsednica SOIF

Dr Radmila Panajotović